

ZÁKLADNÁ ŠKOLA S MATERSKOU ŠKOLOU SV. URŠULE,
NEDBALOVA 4, 811 01 BRATISLAVA

Školský vzdelávací program

Žite nový život

Stupeň vzdelania :	ISCED 0	ISCED 1	ISCED 2
Dĺžka štúdia:	3 roky	4 roky	5 rokov
Vyučovací jazyk:	slovenský		
Študijná forma	denná		
Druh školy:	cirkevná, katolícka		
Predkladateľ:	Ing. Ivana Pospíšilová, RŠ		
Zriaďovateľ:	Rímska únia Rádu sv. Uršule, Slovenská provincia		
Adresa zriaďovateľa:	Uršulínska 3, 812 04 Bratislava		
Kontakty:	Mgr. Dana Harmáčková, sr. Samuela OSU, provinciálna predstavená, harmackova@gmail.com		

Bratislava, 5.9.2018

zmsursule.edupage.org
riaditelka@zmsursule.sk

IČO: 50429256

Tel.: 02/5443 5965, 0948 544 327

Fax: 02/5443 5965

Ing. Ivana Pospíšilová, RŠ
riaditeľka školy

Mgr. Dana Harmáčková, sr. Samuela OSU
zriaďovateľ

**ZÁKLADNÁ ŠKOLA S MATERSKOU ŠKOLOU SV. URŠULE,
NEDBALOVA 4, 811 01 BRATISLAVA**

Platnosť/Revidovanie	Dátum	Zaznamenanie inovácie, zmeny, úpravy a pod.
Platnosť ŠkVP	Od 1.9.2016	ŠkVP pre ZŠ s MŠ sv. Uršule, Inovovaný ŠkVP pre MŠ; Inovovaný ŠkVP pre 1.,2.,5.a 6.ročník; Prerokovaný pedagogickou radou a Radou školy
Revidovanie	Od 25.9.2017	ŠkVP pre ZŠ s MŠ sv. Uršule – predmety PUB, SFI A THD Inovovaný ŠkVP pre 3. a 7.ročník Prerokovaný pedagogickou radou 25.9.2017 a Radou školy
Revidovanie	Od 6.9.2018	ŠkVP pre ZŠ s MŠ sv. Uršule – predmety INF Inovovaný ŠkVP pre 4. a 8.ročník Prerokovaný pedagogickou radou 6.9.2018 a Radou školy

OBSAH

1	VŠEOBECNÁ CHARAKTERISTIKA ŠKOLY	4
1.1	Veľkosť školy	4
1.2	Charakteristika žiakov	5
1.3	Charakteristika pedagogického zboru	5
1.4	Organizácia prijímacieho konania	6
1.5	Projekty.....	6
1.6	Spolupráca s rodičmi a inými subjektmi	8
1.7	Priestorové a materiálno-technické podmienky školy.....	9
1.8	Škola ako životný priestor	10
1.9	Podmienky na zaistenie BOZ pri výchove a vzdelávaní	10
2	CHARAKTERISTIKA ŠkVP.....	11
2.1	Pedagogický princíp	11
2.2	Zameranie Základnej školy s materskou školou sv. Uršule	12
2.3	Profil absolventa primárneho stupňa.....	15
2.4	Profil absolventa nižšieho stredného stupňa	17
2.5	Pedagogické stratégie	19
2.7	Zabezpečenie výučby pre žiakov so špeciálnymi potrebami.....	23
2.8	Začlenenie prierezových tém.....	23
3	VNÚTORNÝ SYSTÉM KONTROLY	24
3.1	Hodnotenie vzdelávacích výsledkov práce žiakov	24
3.2	Vnútorný systém kontroly a hodnotenia zamestnancov	26
3.3	Hodnotenie školy.....	26
4	UČEBNÉ OSNOVY	28
5	ŠKOLSKÝ UČEBNÝ PLÁN	29
	Záver.....	32
	Zoznam príloh:	33

1 VŠEOBECNÁ CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Základná škola s materskou školou sv. Uršule je katolícka plnoorganizovaná škola so všetkými ročníkmi I. a II. stupňa, ktorá bola zriadená 15.8.1990 ako Základná škola sv. Uršule a svoju činnosť začala 1.9.1990. Od 1.9.2016 je jej súčasťou aj materská škola, ktorá bola zriadená od 1.9.2012 ako samostatný subjekt s tromi triedami na prízemí budovy základnej školy. Od 1.9.2016 boli oba subjekty zaradené do siete škôl pod spoločným názvom Základná škola s materskou školou sv. Uršule, Nedbalova 4, 811 01 Bratislava.

1.1 Veľkosť školy

Materská škola má v prevádzke tri ročníky detí v štyroch učebniach, v ktorých poskytuje celodennú alebo poldennú výchovno-vzdelávaciu starostlivosť.

Žiaci na I. stupni (8 tried) majú vlastnú kmeňovú triedu, v ktorej absolvujú celý výchovno-vzdelávací proces i výchovný program ŠKD.

Žiaci na 2. stupni (6 tried) majú vlastné kmeňové učebne, v ktorých absolvujú celý vyučovací proces. Niektoré predmety sa vyučujú v 3 odborných učebniach podľa zamerania.

V škole pracujú 5 oddelení ŠKD so 139 žiakmi I. stupňa. V oddeleniach sú zaradení podľa ročníkov ako uvádza Zákon 245/2008 Z.z. o výchove a vzdelávaní v §114 ods.2. Žiaci 1.A triedy sú v I. oddelení, žiaci 1.B sú v II. oddelení, žiaci 2.A sa delia do I. a II. oddelenia a žiaci 2.B triedy sú v III. oddelení, žiaci 3.A triedy sú v IV. oddelení a žiaci 3.B sa delia do III. oddelenia a do IV. oddelenia, žiaci 4.A a 4.B triedy v V. oddelení.

V zariadení školského stravovania pri ZŠ s MŠ sv. Uršule sa stravujú žiaci, študenti i zamestnanci ZŠ s MŠ sv. Uršule a Gymnázia sv. Uršule. Toto zariadenie školského stravovania zároveň pripravuje stravu aj pre deti materskej školy.

Svoje dary, nadanie a talent si môžu deti i žiaci rozvíjať v bohatej rôznorodej krúžkovej činnosti v popoludňajších hodinách, ktorú našim žiakom poskytuje priamo v priestoroch našej školy SZUŠ Osloboditeľská 27, Bratislava, externí vedúci krúžkov i naši pedagógovia.

1.2 Charakteristika žiakov

ZŠ s MŠ je cirkevná, žiaci pochádzajú zväčša z katolíckych rodín, ktorých rodičia majú záujem, aby ich dieťa dostávalo výchovu v katolíckom duchu aj vo výchovno-vzdelávacom procese, aby tak výchovný vplyv rodiny a školy bol zosúladený a tým aj umocnený. Škola je však otvorená aj pre žiakov, ktorí sú iného kresťanského vierovyznania, pričom rodičia akceptujú katolícke výchovno-vyučovacie zameranie školy.

1.3 Charakteristika pedagogického zboru

Učitelia i vychovávatelia majú takmer úplnú pedagogickú a odbornú spôsobilosť a väčšina z nich i dlhoročné skúsenosti a schopnosti z oblasti výchovy a vzdelávania. Hlásia sa ku katolíckemu vierovyznaniu, ktoré si upevňujú účasťou na duchovných obnovách, každoročných duchovných cvičeniach, členstvom v ružencovom bratstve i štúdiom katolíckej literatúry, aby svoje vierovyznanie dokázali uplatňovať vo svojom živote i v pedagogickej praxi v súlade s kódexom kresťanského pedagóga a charakterom katolíckej školy. Snažia sa uplatňovať nové pedagogické i didaktické postupy vo vyučovaní, zapájajú sa do projektov. Učitelia a výchovní zamestnanci sa vzdelávajú počas roka formou štúdia a školení vo svojich odboroch. Medzi učiteľmi je dôvera a spolupráca, prevláda optimizmus, pozitívna orientácia na prácu. Podporuje sa aktivita a tvorivosť učiteľov. V škole pracujú rehoľné sestry, kňazi, výchovná poradkyňa, školská psychologička, koordinátor prevencie sociálno-patologických javov, koordinátor pre environmentálnu výchovu, koordinátor pre výchovu k manželstvu a rodičovstvu. Rehoľné sestry i kňazi, ktorí pôsobia na škole, odovzdávajú žiakom kresťanský pohľad na výchovu, ktorý považuje celý život za Boží dar. Vyučovanie je organizované podľa orientácie Katolíckej Cirkvi, jej hlavným cieľom je vychovávať – Kristus je základom výchovnej činnosti. Úlohou výchovného poradcu je vykonávanie poradenstva pri riešení osobnostných, vzdelávacích, profesionálnych, ale i sociálnych potrieb žiakov. Úzko spolupracuje s odbornými zamestnancami poradenských zariadení. Školská psychologička zohráva významnú úlohu v poradenstve, prípadne ako facilitátor pri psychologických či osobnostných problémov a riešení výchovných problémov žiakov počas vyučovania. Poslaním koordinátora pre environmentálnu výchovu je posilňovať pozitívny vzťah k životnému prostrediu a viesť k celistvému chápaniu. Poslaním koordinátora pre prevenciu sociálno-patologických javov je sprostredkovať informácie o zdravom vývine žiakov nielen po telesnej stránke, ale aj duchovnej a vedie žiakov k poznávaniu a dodržiavaniu ľudských práv.

1.4 Organizácia prijímacieho konania

Zápis detí do materskej školy sa koná v termíne od 15. februára do 15. marca (termín bude presne aktualizovaný). Podrobnejšia organizácia prijímacieho konania do MŠ je rozpracovaná v školskom vzdelávacom programe – predprimárne vzdelávanie ISCED 0.

Zákonný zástupca dieťaťa je povinný prihlásiť dieťa na plnenie povinnej školskej dochádzky. Zápis do ZŠ sa koná od 1. apríla do 30. apríla (termín bude spresnený), ktorý predchádza začiatku šk. roka, v ktorom má dieťa začať plniť povinnú školskú dochádzku.

Naša škola pri zápise dieťaťa na plnenie školskej dochádzky vyžaduje tieto osobné údaje:

- meno a priezvisko, dátum narodenia, rodné číslo, miesto narodenia, národnosť, štátne občianstvo, trvalé bydlisko dieťaťa,
- meno a priezvisko, trvalé bydlisko zákonných zástupcov,
- písomný súhlas zákonného zástupcu, že dieťa bude vychovávané v duchu katolíckej náuky.

Prijímame deti z kresťanských katolíckych rodín. Škola je však otvorená aj pre žiakov, ktorí sú iného kresťanského vierovyznania a akceptujú výchovu v katolíckom duchu.

Rodičia týchto detí musia súhlasiť svojím podpisom so ŠkVP, s poslaním a zameraním školy nielen v oblasti rozvoja jazykových kompetencií, s vyučovaním 2 hodín rímskokatolíckeho náboženstva povinne v každom ročníku a s katolíckym programom výchovy v priebehu vyučovania (pozdravenie, modlitba, sv. omše, dôsledné správanie sa v duchu katolíckej morálky u žiakov i u pedagógov- reprezentácia školy aj mimo nej). Podobný súhlas sa vyžaduje aj v prípade preradenia žiaka z inej školy.

1.5 Projekty

Materská škola

So štandardnými edukačnými metódami uplatňujeme alternatívne prvky edukácie: katechézy detí (sestry uršulínky, všetky učiteľky - prvky), kresťanská výchova v rámci organizácie celého dňa (všetky zamestnanci školy), výučba cudzích jazykov, enviromentálna výchova, príprava na sviatosti v rámci spolupráce so ZŠ už od útleho veku.

**ZÁKLADNÁ ŠKOLA S MATERSKOU ŠKOLOU SV. URŠULE,
NEDBALOVA 4, 811 01 BRATISLAVA**

V rámci liturgického roka si materská škola pripomína kresťanské sviatky, udalosti, osobnosti. Ranné duchovné zamyslenia spojené s modlitbou detí bývajú každý deň na začiatku dňa/výchovno – vzdelávacej činnosti v rámci ranných kruhov.

Pre žiakov organizujeme sv. omše spolu so ZŠ, stretnutia so sestrami, rehoľníkmi, kňazmi pred Vianocami a Veľkou nocou, pre pedagógov raz ročne duchovné cvičenia v spolupráci s pedagogickým zborom ZŠ sv. Uršule.

Kultúrne akcie: sv. Mikuláš, vianočná akadémia spoločne so ZŠ, koncerty, divadelné predstavenia (Bibiana, Bábkové divadlo, Národné múzeum...), tvorivé dielne, návšteva knižnice, vystúpenia pri rôznych príležitostiach – Deň matiek, Rozlúčka s predškólakmi, sviatok patrónky školy sv. Uršule a zakladateľky uršulínok sv. Angely Merici. Organizujeme ŠvP, výlety, exkurzie, spolupráca s inými uršulínskymi CMŠ vo svete

Realizované projekty: Adamko – hravo a zdravo; Nemocnica u medveďa, čiastkové projekty s protidrogovými programami, projekt Infovek – celoživotné vzdelávanie pedagógov, Mliečny program, ekovýchova v MŠ v rámci spolupráce s inštitútom DAPHNE...

Výsledky svojej činnosti v projektoch prezentujeme výstavkami, nástenkami, na stretnutiach s rodičmi, pracovných stretnutiach, na webovom sídle školy a pod...

Základná škola

So štandardnými vyučovacími metódami uplatňujeme alternatívne prvky výučby:

2 hodiny náboženstva týždenne, príprava na 1. sv. prijímanie, príprava na sviatosť birmovania, výučba cudzích jazykov.

V rámci liturgického roka si škola pripomína významné kresťanské sviatky, udalosti, osobnosti. Ranné duchovné zamyslenia bývajú každý pondelok na začiatku vyučovania.

Pre žiakov sú organizované duchovné obnovy pred Vianocami a Veľkou nocou, pre pedagógov raz ročne duchovné cvičenia a duchovné obnovy raz za dva mesiace.

Kultúrne akcie: vianočné akadémie, koncerty, divadelné predstavenia, vystúpenia pri rôznych príležitostiach... Organizujeme LVVK, ŠvP, výlety, exkurzie. V minulých rokoch sme participovali na projekte SocratesComenius 1 pod názvom S priateľmi po Európe aj so školami v EÚ: s Poľskom, Talianskom a Rumunskom. Od roku 1992 prebieha výmenná spolupráca s Katolíckou školou zo St. Gallenu KKSS vo Švajčiarsku. V súčasnosti sa zameriavame i na spoluprácu so slovenskými uršulínskymi školami a nadväzujeme kontakty s uršulínskymi školami v zahraničí. Naša škola je zapojená do projektu Infovek. Podieľame sa na čiastkových projektoch s protidrogovými

**ZÁKLADNÁ ŠKOLA S MATERSKOU ŠKOLOU SV. URŠULE,
NEDBALOVA 4, 811 01 BRATISLAVA**

programami, Červené stužky, spolupráca s verejnými knižnicami, Európa v škole, zdravý životný štýl, Mliečny program, Modrá škola, zamestnanecký program Dobré srdce Nadácie Tatrabanky, Moderné vzdelávanie pre vedomostnú spoločnosť, otvorená škola, projekt s Raiffeisen – bankou. Výsledky svojej činnosti v projektoch prezentujeme výstavkami, nástenkami, na stretnutiach s rodičmi, pracovných stretnutiach, na webovom sídle školy a pod.

Charitatívna činnosť: zbierky pre chudobných a na misie, adopcia na diaľku, Tehlička pre Afriku, Boj proti hladu,...

Zúčastňujeme sa rôznych súťaží v SJL, MAT, FYZ, CHE, DEJ, GEG, RMK, TSV, VYV kde sa snažíme získať umiestnenie na popredných miestach. Práca ŠKD je zameraná na oblasť športovú, záujmovú, rekreačnú, spoločenskú.

Koncom školského roka 2015/2016 škola získala grant v projekte Erasmus+ na tému *Učme zaujímavejšie, vyskúšajme nové metódy a spolupracujme s priateľmi v Európe!*. Projekt sme realizovali v školskom roku 2016/2017 na hodinách angličtiny a prírodovedných predmetov, využívali sme metódu CLIL a eTwinningové projektové vyučovanie s uršulínskymi školami v Európe.

1.6 Spolupráca s rodičmi a inými subjektmi

Vedenie školy sa pravidelne stretáva s Radou rodičov. Triednych dôverníkov informuje o výchovno-vzdelávacej práci v škole. Päťkrát ročne sa rodičia a učitelia stretávajú na triednych združeniach v jednotlivých triedach, triedni učitelia vedú aj individuálne pohovory s rodičmi podľa potreby. Neustále sa snažíme budovať vzťah učiteľ – žiak – rodič.

Škola spolupracuje so Súkromnou základnou umeleckou školou, Osloboditeľská 1, Bratislava, ktorá ponúka našim žiakom možnosť navštevovať odbory hudobný (vyučovanie spevu, klavíra, zobcovej flauty, gitary, bubny), odbor výtvarný, tanečný a literárno-dramatický. Žiaci majú možnosť tak navštevovať hudobný, výtvarný i tanečný odbor priamo v budove svojej školy. Poskytujeme priestory jazykovej školy, kde sa žiaci zdokonaľujú v anglickom jazyku. Spolupracujeme aj s organizáciami, ktoré zabezpečujú v našej škole športové krúžky (napr. Krúžky v škole o.z.).

1.7 Priestorové a materiálno-technické podmienky školy

Škola má zriadené a využíva tieto učebne: 4 učebne materskej školy, 2 telocvične, školskú kaplnku, odborné učebne pre vyučovanie matematiky a fyziky, chémie, náboženstva, 2 učebne anglického jazyka, učebňu nemeckého jazyka, dejepisu a slovenského jazyka, biológie a geografie, hudobnej výchovy, občianskej náuky a výtvarnej výchovy, multimedialnu učebňu a chemicko-fyzikálne laboratórium. Pedagógovia vo výchovno-vzdelávacom procese využívajú dataprojektory, notebooky a interaktívnu tabuľu, ktoré má škola k dispozícii.

Tieto odborné učebne, didaktická technika a pomôcky plne umožňujú realizovať učebné osnovy. Vybavenie kabinetov je postačujúce, ale je potrebné pomôcky pravidelne obnovovať a vymieňať za modernejšie. Pri obnove učebných pomôcok sú veľmi nápomocní rodičia. Učitelia majú k dispozícii pre svoju prácu zborovňu, multimedialnu učebňu a niektorí i kabinety.

Na škole sú k dispozícii na chodbách jednotlivých poschodí skrinky, ktoré slúžia žiakom na odkladanie odevov a obuvi a priestory pre hygienu žiakov i učiteľov.

Škola má k dispozícii i dvor so zrekonštruovaným školským ihriskom, preliezačkami pre materskú školu a pre ŠKD.

Žiaci majú možnosť stravovať sa v školskej jedálni.

Z hľadiska potrieb žiakov, funkčnosti a zabezpečenia príjemného prostredia má škola v oblasti stavebných úprav ešte tieto priority:

- oprava ďalšej časti fasády
- výmena ďalšej časti okien
- modernizácia jazykovej učebne
- modernizácia odborných učební
- úprava školského dvora

Popri týchto náročných požiadavkách je nutné zabezpečiť finančné zdroje i na bežné výdavky, energie, dopĺňanie pomôcok i spotrebného materiálu, potrebného na vyučovanie. Nakoľko podľa platných právnych noriem štát poskytuje prostriedky na mzdy, odvody do fondov a prevádzkové náklady vrátane energií, ale nie prostriedky na investície, zostávajú škole tieto zdroje:

- zapojenie sa do projektov, umožňujúcich realizáciu opráv budovy
- rodičia žiakov podľa svojich sociálnych možností
- príjem zo zapožičania priestorov.

1.8 Škola ako životný priestor

V priestoroch školy vládne pokojná, skoro rodinná atmosféra. Ku vnútorne pozitívnej klíme prispieva výzdoba školy. Vedenie školy kladie veľký dôraz na estetiku prostredia.

Nakoľko škola má charakter rodinného typu, veľký dôraz sa kladie na osobný prístup každého zamestnanca ku žiakovi, či rodičovi.

V tomto školskom roku chceme opäť obnoviť činnosť aj Žiackeho parlamentu, ktorý by mal za úlohu:

1. Rozvíjať spoluprácu pedagógov a žiakov pri spoločnej činnosti vo svojej škole.
2. Zvyšovať záujem žiakov o aktivity a činnosť v škole i mimo nej.
3. Pestovať u žiakov pocit čiastočnej zodpovednosti za život v škole a možnosti sebarealizácie.
4. Naučiť sa vystupovať a formulovať svoje myšlienky pred publikom, byť asertívny, vedieť povedať svoj názor a správne argumentovať.

1.9 Podmienky na zaistenie BOZ pri výchove a vzdelávaní

Bezpečné a zdraviu vyhovujúce podmienky v priestoroch na vyučovanie patria k nevyhnutným podmienkam pre bezproblémový priebeh výchovno-vzdelávacieho

Pravidelne sa konajú poučenia zamestnancov školy a žiakov o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci v súlade so zákonom 124/2006 Z. z. o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci, pravidelné školenia zamestnancov školy o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci a proti požiaru, pravidelné kontroly bezpečnosti a ochrany zdravia a odstraňovanie nedostatkov podľa výsledkov revízií.

Žiaci bývajú poučení pravidelne na všetkých predmetoch a na začiatku školského roka. Poučenie býva zaznamenané v triednej dokumentácii. Taktiež sa robí poučenie žiakov na začiatku každej špecifickej činnosti.

Bezpečnosť a ochrana žiakov je zahrnutá aj vo vnútornom poriadku školy pre žiakov.

Nevyhnutnosťou pre uskutočnenie ŠVP je zabezpečenie vhodnej štruktúry pracovného režimu a odpočinku žiakov a učiteľov, vhodného režimu vyučovania s rešpektovaním hygieny učenia sa, zdravého prostredia učební (tried) a statných priestorov školy podľa platných technických a hygienických noriem – zodpovedajúca svetlosť, teplota, nehluchnosť, čistota, vetranie, hygienické vybavenie priestorov, primeraná veľkosť sedacieho a pracovného nábytku.

Vypracovaný rozvrh hodín vyhovuje všetkým týmto podmienkam i novej Vyhláške MŠ o základnej škole.

Dôležitý je vhodný stravovací a pitný režim žiakov (podľa vekových a individuálnych potrieb žiakov a učiteľov). Bezpečnosť a ochranu zdravia zaručuje aktívna ochrana žiakov pred úrazmi, dostupnosť prvej pomoci z materiálneho aj ľudského hľadiska, vrátane kontaktov na lekára, či iných špecialistov.

Nevyhnutné je dodržiavanie zákazu fajčenia, pitia alkoholu a používanie iných škodlivín v škole a v okolí a výrazné označenie všetkých nebezpečných predmetov a častí využívaných priestorov a pravidelná bezpečnostná kontrola.

2 CHARAKTERISTIKA ŠKVP

2.1 *Pedagogický princíp*

Patriac do medzinárodnej siete uršulínskych škôl, aj ZŠ sv. Uršule v Bratislave nadväzuje na výchovno-vzdelávaciu tradíciu, ktorá stojí na pedagogických princípoch sv. Angely Merici. Tieto možno zhrnúť do jej špecifickej výzvy: „*Žite nový život!*“ Táto výzva obsahuje posolstvo, ktoré je súhrnom tzv. meričiánskej pedagogiky a môžeme ho postaviť na štyroch pilieroch, charakterizujúcich predovšetkým radosť a sloboda:

- Dôverný vzťah s Bohom, ktorý je Láska
- Vzťah s druhými – spoločenstvo
- Spoločný ideál – sila jednoty
- Jasná pravidlá a disciplína uplatňované aplikovaním 4 kardinálnych cností – rozvážnosť, odvaha, miernosť a spravodlivosť

Inými slovami môžeme posolstvo vyjadriť aj nasledovne:

„Kreatívnym a radostným spôsobom podporovať rozvoj jedinečnej osobnosti uplatňujúcej evanjeliové hodnoty v spoločenskom aj osobnom živote.“

Preto každý pedagóg našej školy sa okrem poskytovania kvalitného vzdelávania podľa Štátneho vzdelávacieho programu usiluje:

- pomáhať žiakom objavovať zmysel a hodnotu života v duchu Serviam,
- vychovávať v duchu meričiánskej pedagogiky povzbudzovania,

**ZÁKLADNÁ ŠKOLA S MATERSKOU ŠKOLOU SV. URŠULE,
NEDBALOVA 4, 811 01 BRATISLAVA**

- vytvárať prostredie pre novú evanjelizáciu
- byť svedkom radostnej zvesti

Prostriedkom na dosiahnutie kvalitného rozvoja žiaka vo všetkých oblastiach je aj Výchovný program uršulínskych škôl, v ktorom každý ročník sleduje a pracuje na danej hodnote, tzv. ročníkovej téme.

Uplatňovaním meričiánskej pedagogiky napĺňame poslanie Cirkvi v katolíckej škole v zmysle Deklarácie II. Vatikánskeho koncilu GRAVISSIMUM EDUCATIONIS – O kresťanskej výchove. Katolícka škola nielenže sleduje podobne ako ostatné školy závažné spoločenské poslanie – vychováva žiakov k účinnej spolupráci na zveľadovaní ľudskej spoločnosti, ale pripravuje ich pre službu šírenia kráľovstva Božieho a tak napĺňa aj poslanie Cirkvi. Sleduje tie isté kultúrne a výchovné ciele ako školy štátne či súkromné, avšak je pre ňu charakteristické, že sa snaží vytvárať pre žiakov ovzdušie, ktoré je preniknuté duchom slobody a lásky podľa evanjelia.

Ciele v rámci deklarácie:

1. Vychovávať v duchu evanjelia a magistéria Cirkvi
2. Poznávať pravdy viery a uvádzať ich do vlastného života a medziľudských vzťahov.
3. Rozvíjať rozumovú, mravnú, vôľovú, postojovú a citovú zložku osobnosti v súlade s evanjeliom.
4. Viest' k hrdosti na vieru.
5. Učiť ho obhájiť si ju pred sebou i pred svetom.
6. Učiť ho hrdosti na Cirkev a jej viditeľnú hlavu.
7. Pomáhať mu pri socializovaní (vrásť do spoločnosti) a personalizovaní (stať sa osobnosťou).
8. Sprostredkovať mu múdrosť duchovnú i svetskú.

2.2 Zameranie Základnej školy s materskou školou sv. Uršule

Po analýze požiadaviek a potrieb spoločnosti, rodičov s prihliadnutím na podmienky školy:

V materskej škole sa snažíme rešpektovať:

- rodinu dieťaťa predškolského veku,
- vývinové špecifiká – vývinové zvláštnosti a osobitosti dieťaťa predškolského veku,

**ZÁKLADNÁ ŠKOLA S MATERSKOU ŠKOLOU SV. URŠULE,
NEDBALOVA 4, 811 01 BRATISLAVA**

- možnosti, predpoklady, schopnosti, zručnosti a vedomosti dieťaťa predškolského veku,
- individuálne potreby, záujmy a postoje dieťaťa predškolského veku,
- prirodzenú aktivitu a experimentovanie dieťaťa,
- špecifiká predškolskej výchovy a vzdelávania,
- vzájomné integrované prepájanie jednotlivých tematických okruhov a vzdelávacích oblastí rozvoja osobnosti dieťaťa,
- činnostný, hrový charakter pedagogického procesu, vykonávaného prostredníctvom hier a výchovno-vzdelávacích činností,
- nutnosť cieľavedomého a systematického pozorovania, diagnostikovania,
- potrebu evalvovania (hodnotenia) pedagogického procesu (hodnotenie detí, učiteľov, autoevalváciu materskej školy).

V základnej škole sa snažíme:

- vo výchovnej práci o vytváranie socioemočnej a pozitívnej klímy v škole,
- dbať o dôsledné dodržiavanie pravidiel školského poriadku, tvorivé riešenie konfliktov a problémov v disciplíne žiakov,
- predchádzať prejavom šikanovania a intolerancie,
- prejavovať o žiakov hlboký záujem, vcítiť sa do ich problémov a vhodným prístupom podieľať sa na ich riešení,
- mať na nich nároky, ale nepreťažovať ich, prispievať k pozitívnemu budovaniu spoločnosti tým, že vytvoríme v škole atmosféru, v ktorej je možný spoločný rast duchovný, vedomostný i osobnostný,
- prehlbovať spoluprácu s rodičmi a úzko spolupracovať s odborníkmi,
- neustále pracovať na ich i svojom osobnostnom, duchovnom a odbornom raste a podieľať sa na vytváraní dobrých medziľudských vzťahov,
- viesť žiakov k tolerancii a akceptovaniu iných ľudí a duchovných hodnôt,
- rozvíjať sociálnu vnímavosť a citlivosť na potreby seba i iných cez asertivitu a kritické myslenie, interaktívne a zážitkové učenie sa,
- učiť ich poznávať a uplatňovať svoje práva a súčasne plniť svoje povinnosti,
- poznať ľudské práva, deklaráciu práv, naďalej sa v tejto oblasti vzdelávať a rešpektovať práva všetkých ľudí, národov a národností

**ZÁKLADNÁ ŠKOLA S MATERSKOU ŠKOLOU SV. URŠULE,
NEDBALOVA 4, 811 01 BRATISLAVA**

- učiť ich niest' zodpovednosť za svoje zdravie a aktívne si ho chrániť a upevňovať,
- využívaním aktivizujúcich metód, foriem a stratégií rozvíjať a prehlbovať tvorivosť,
- o primeraný a harmonický rozvoj kompetencií v súlade so štátnym vzdelávacím programom,
- o skvalitňovanie čitateľskej gramotnosti,
- podmieňovať záujem o využívanie školskej knižnice nielen na výpožičky, ale aj na iné akcie a aktivity,
- dbať každý pedagóg o svoj rozvoj v oblasti získavania a prehlbovania vzťahu k žiakovi, k spoločnosti, ale aj sebe,
- plánovať svoj kariérový rast.

V zmysle Dohovoru o právach dieťaťa školy:

- podporujeme, rešpektujeme a v rámci evanjeliových hodnôt rozvíjame názory detí ,
- sprístupňujeme informácie a poradenskú službu v oblasti vzdelávania a prípravy na povolanie,
- prijímame také opatrenia na zabezpečenie disciplíny v škole, ktoré sú s ľudskou dôstojnosťou dieťaťa zlučiteľné,
- v predmetoch venujeme pozornosť uplatňovaniu tolerancie, ľudským právam, spolupráci s európskymi národmi a zvyšovaniu národného povedomia.

Vo vzdelávacej oblasti sa zameriavame najmä na:

- rozšírené vyučovanie jazykov (anglického a nemeckého)
- rozvíjanie tvorivého a kritického myslenia, samostatnosti, aktivity a sebahodnotenia.
- vzdelávanie v oblasti hodnôt, ktoré sú dôležité pre uplatňovanie ľudských práv, zodpovednosti za svoje konanie, spolupráce, empatie a asertivity
- výučbu pomocou didaktickej techniky, IKT techniky i nových foriem vyučovania
- podporovanie rozvoja umeleckých schopností žiakov v triedach s rozšíreným hudobným vyučovaním, prostredníctvom aktivít mimoškolskej činnosti a spoluprácou so Súkromnou umeleckou školou

**ZÁKLADNÁ ŠKOLA S MATERSKOU ŠKOLOU SV. URŠULE,
NEDBALOVA 4, 811 01 BRATISLAVA**

Naši žiaci potrebujú podporu v ľudskom zrení. Venujeme sa ich vzdelávaniu a výchove, kultúre, príprave na prácu a využívaniu voľného času. Chceme, aby rástli vo viere, aby boli otvorení evanjeliu a rozvíjali v sebe náboženské dimenzie osoby. Učitelia a vychovatelia majú spoluzodpovednosť za vzdelanie a výchovu budúcej generácie, aby boli dobrými občanmi a dobrými kresťanmi.

Naši žiaci po ukončení 4.ročníka nadobudnú **primárne vzdelanie – ISCED 1.**

Po ukončení 9.ročníka nadobudnú **nižšie stredné vzdelanie – ISCED 2.**

2.3 Profil absolventa primárneho stupňa

Škola sa vo vzdelávacej časti bude snažiť o docielenie vysokokvalitného všeobecného vzdelania, ktoré dostatočne pripraví absolventa na nižšie sekundárne štúdium na našej škole.

Profil absolventa je pre žiakov aj rodičov vstupnou informáciou, ktorá rozhoduje do značnej miery o tom, či si školu vyberú.

Sme cirkevná škola a ako vzdelávacia inštitúcia kladieme do popredia i úlohu výchovy v duchu evanjeliových hodnôt, preto túžime a chceme, aby náš absolvent nebol len múdry, ale hlavne aby bol usilovný, svedomitý, samostatný, čestný, slúžil Dobru a s vlastným názorom vyjadreným v slobode

Budeme sa v plnej miere svoj záujem o rozvoj osobnosti orientovať hlavne cez výchovu, aby náš absolvent disponoval hlbokou úctou k človeku a iným živým tvorom.

Konkrétne oblasti rozvoja kompetencií:

Komunikačné kompetencie

- Žiak rozumie neverbálnej komunikácii
- Objavuje zmysel symbolického, neverbálneho spôsobu komunikácie
- Vlastnými slovami vie vyjadriť svoje vnútorné pocity, vyjadruje svoje myšlienky v práci v skupinách, zapája sa do diskusie, neskáče do reči,
- Je schopný sa stíšiť

Kompetencie k učeniu sa

- Žiak je otvorený pre tvorivé myslenie
- Objavuje potrebu učiť sa

Kompetencie k riešeniu problémov

**ZÁKLADNÁ ŠKOLA S MATERSKOU ŠKOLOU SV. URŠULE,
NEDBALOVA 4, 811 01 BRATISLAVA**

- Plánuje a podieľa sa na riešení úloh s druhými
- Primerane svojej detskej skúsenosti vie formulovať problém
- Hľadá spôsoby riešenia vzniknutého problému

Občianske

- Žiak sa angažuje jednoduchými pozitívnymi skutkami v prostredí, v ktorom žije
- Konkrétnymi skutkami prispieva k ochrane prírody, má úctu k živým a neživým súčasťam prírody

Kultúrne

- Žiak si váži ľudský život
- Učí sa tolerancii
- Vníma dôležitosť ľudskej činnosti pre svet
- Objavuje krásu stvorenia, prírody
- Objavuje krásu človeka

Sociálne a interpersonálne

- Žiak buduje vzťah dôvery, formuje zdravé sebavedomie
- Uvedomuje si hodnotu seba samého a každého človeka už od jeho počatia, prijíma sám seba,
- Konkrétnymi skutkami prejavuje úctu k chorým a starším ľuďom je schopný oceniť hodnotu rodiny
- Na základe určitej role spolupracuje v skupine, vytvára pozitívny postoj k stvoreným veciam
- Identifikuje sa s pozitívnymi predstavenými postavami
- Je zodpovedný k druhým, berie do úvahy ich potreby

Existenciálne

- Žiak disponuje základnými vedomosťami biblického posolstva a kresťanského učenia
- Je otvorený pre vnímanie pozitívnych hodnôt na základe predstavených osobností
- Rozumie základným kresťanským životným postojom viery, nádeje a lásky
- Odhaduje dôsledky vlastného správania a konania
- Rozvíja duchovné hodnoty
- Rozumie základným druhom kresťansko-katolíckej modlitby
- Rozvíja vlastné svedomie
- Objavuje duchovný rozmer človeka
- Spoznávaním seba samého hodnotí svoje činy, dokáže si priznať vinu a viesť k náprave

- Rozvíja kritické myslenie, je schopný jednoducho obhájiť svoj názor
- Správne posudzuje svoje konanie
- Osvojuje si zdravý životný štýl

2.4 Profil absolventa nižšieho stredného stupňa

Absolvent 2. stupňa našej školy by mal svojím vystupovaním robiť dobré meno škole, byť schopný vytvárať dobré medzilidské vzťahy, byť schopný hodnotiť svoju úlohu v škole, v rodine a v spoločnosti, byť schopný starať sa o svoje fyzické i psychické zdravie, vedieť uzatvárať kompromisy, byť schopný vyhľadávať a hodnotiť a využívať pri učení rôzne zdroje informácií, osvojiť si metódy štúdia a práce s informáciami, poznať metódy prírodných vied (hypotéza, experiment, analýza) a diskutovať o prírodných otázkach, mať schopnosť presadzovať ekologické prístupy pri riešení problémov, mať schopnosť vnímať dejiny vlastného národa vo vzájomnom prepojení s vedomosťami zo všeobecných dejín, dobre ovládať slovenský jazyk a starať sa o kultúru svojho písomného a ústneho vyjadrovania, ovládať svetové jazyky, mať schopnosť vnímať umenie, snažiť sa porozumieť mu a chrániť umelecké prejavy, byť si vedomý svojich kvalít, byť pripravený uplatniť sa v zamestnaní a byť zodpovedný za svoj život.

Komunikačné kompetencie

- Žiak prispieva k diskusii v pracovnej skupine a v triede
- Kladie otázky a zisťuje odpovede
- Učí sa konfrontovať s názormi druhých, počúvať a byť otvorený pre odlišnosti
- Osvojuje si vhodnú argumentáciu, učí sa vypočuť diskutujúceho
- Formuluje otázky, porovnáva, oponuje
- Formuje a vyjadruje svoje myšlienky a názory
- Rozširuje svoje kultúrne horizonty diskusiou
- Učí sa reagovať primerane situácii
- Je schopný uvedomiť si vlastné reakcie v konflikte
- Vie vyjadriť svoj názor asertívnym nezastrašujúcim spôsobom, sformulovať „ja – správu“ a vyjadriť svoje pocity
- Učí sa dešifrovať a vhodne používať symboly
- Rozumie symbolickému vyjadrovaniu v rituáloch a slávnostiach profánneho a náboženského života

Kompetencie k učeniu sa

- Učí sa vyhľadávať a triediť informácie, vyhodnocuje výsledky svojho učenia a diskutuje o nich podieľa sa na spoločnej práci projektového vyučovania s použitím IKT
- Učí sa učiť spoluprácou

Kompetencie k riešeniu problémov

- Žiak sa zaujíma o rôzne problémy a nové veci
- Dobre prijíma nové nápady, prípadne sám prichádza s novými nápadiami a postupmi
- Plánuje a podieľa sa na riešení úloh s druhými
- Vníma, rozpozná a pochopí problém závislostí, premyslí a naplánuje riešenie problému na modelovej situácii primerane svojej detskej skúsenosti
- Obhajuje svoj názor

Existenciálne

- Žiak oceňuje skúsenosti druhých ľudí – vzorov z dejín Cirkvi
- Vysvetlí kresťanský pohľad na hodnotu individuálneho ľudského života
- Je pripravený niesť zodpovednosť
- Učí sa odhadnúť dôsledky rozhodnutí a činov človeka
- Oceňuje prínos kresťanských hodnôt v ľudskej kultúre
- Rozhoduje o svojich hodnotách a cieľoch
- Vytvára rebríček hodnôt, hľadá víziu pre svoju budúcnosť
- Hľadá svoju úlohu vo svete aj v cirkvi
- Oceňuje postoj vzájomnej tolerancie medzi mladými ľuďmi
- Objavuje a uznáva dôstojnosť človeka bez ohľadu na pohlavie
- Objavuje kresťanský pohľad na zmysel života človeka
- Aplikuje vo svojom živote jednotlivé prvky kresťanskej spirituality
- Neveriaceho žiaka viesť k viere a veriaceho k jej prehĺbovaniu

Občianske

- Žiak sa adaptuje na meniace sa životné a pracovné podmienky podľa schopností
- Aktívne participuje na triednych a školských aktivitách
- Háji ľudské práva - svoje i práva iných
- Vníma dôležité postavenie rodiny ako základnej bunky spoločnosti

Kultúrne

- Žiak osvojuje si postoj vzájomnej tolerancie
- Angažuje sa a rešpektuje vo svojom živote humánne princípy v duchu solidarity a lásky
- Všíma si kultúrne prejavy iných národov, národností a etník
- Učí sa tolerancii a empatii
- Má úctu k živým a neživým súčasťam prírody
- Vníma obrazy a symboly, architektúru, ľudovú tvorivosť
- Rešpektuje kultúrne tradície ako základ súčasného umenia
- Osvojuje si prácu s literárnymi žánrami a druhmi
- Uvedomuje si korene, tradíciu a historický vývoj výtvarnej kultúry
- Osvojí si kritériá pre rozlíšenie učenia rôznych náboženských siekt

Sociálne a interpersonálne

- Žiak sa učí tolerancii, ústretovosti ale aj kritickosti, k iným, učí sa chápať ich potreby a postoje
- Objavuje a uznáva dôstojnosť človeka
- Osvojí si kritický prístup k vlastnej osobe, prijíma sám seba
- Uvedomuje si svoje silné a slabé stránky
- Vníma sa ako časť celku
- Chápe potrebu efektívne spolupracovať a druhými pri riešení danej úlohy
- Podieľa sa na utváraní príjemnej atmosféry v triednom tíme
- Dokáže si uvedomiť svoje potreby
- Buduje návyk vonkajších prejavov úcty k opačnému pohlaviu
- Vysvetlí význam manželstva a rodiny a uvedomuje si ich hodnotu

Základné orientácie a ciele našej katolíckej školy je potrebné plniť tak, aby absolventi tak primárneho ako aj nižšieho sekundárneho vzdelávania školy praktizovali kresťanský život a tieto hodnoty ďalej odovzdávali.

2.5 Pedagogické stratégie

Každý pedagóg je pozvaný stávať sa vo svojom poslaní meričiánskym lídrom, ktorý vedie svojich žiakov postaviť svoj sebarozvoj na 4 pilieroch:

- Dôverný vzťah s Bohom, ktorý je Láska

**ZÁKLADNÁ ŠKOLA S MATERSKOU ŠKOLOU SV. URŠULE,
NEDBALOVA 4, 811 01 BRATISLAVA**

- Vzťah s druhými – spoločenstvo
- Spoločný ideál – sila jednoty
- Jasné pravidlá a disciplína ako dôsledok uplatňovania 4 kardinálnych cností – rozvážnosť, odvaha, miernosť a spravodlivosť

Prostriedkom na dosiahnutie kvalitného rozvoja žiaka vo všetkých oblastiach je aj Výchovný program uršulínskych škôl (viď príloha), v ktorom každý ročník sleduje a pracuje na danej hodnote, tzv. ročníkovej téme.

V oblasti rozumovej výchovy je našim cieľom rozvíjať u žiakov tvorivé a kritické myslenie, samostatnosť.

Osobnostný a sociálny rozvoj budeme realizovať stimuláciou skupín žiakov so slabšími vyučovacími výsledkami, podporou individuálnych schopností. Budeme sa snažiť vychádzať z potrieb žiakov a motivovať ich do učenia pestrými formami výučby. Chceme si všímať ich talent v jednotlivých oblastiach a rozvíjať ho do maximálnej možnej miery. Dôležitým odporúčaním je pre nás potreba orientácie na pozitívne hodnotenie žiakov, najmä slabo prospievajúcich, pre zvýšenie ich vnútornej motivácie.

Pri prevencii drogových závislostí sa zameriame na besedy, účelné využívanie voľného času, vlastným príkladom a pod .

V organizačných spôsoboch sa chceme predovšetkým zaoberať:

- problémovým vyučovaním
- projektovou výučbou
- skupinovým vyučovaním (špeciálne aj kooperatívnym vyučovaním)
- integrovaným tematickým vyučovaním (ITV)

V metódach vyučovania nám pôjde predovšetkým o:

1. participatívne metódy- dialóg a diskusia,
2. situačné (prípadové) metódy,
3. inscenačné metódy (metódy hrania rol),
4. brainstormingové metódy (burza dobrých nápadov).
5. kognitívne metódy,
6. zážitkové metódy,
7. skúsenostné metódy.

V nasledovaní sv. Angely chceme uprednostňovať pedagogiku povzbudzovania:

- prijímajúc každého človeka takého, aký je, v úcte k jeho osobnému životu
- privádzajúc ho k uvedomeniu si vlastných schopností, aby im veril
- vyhodnocovaním svojich výsledkov a osobného príkladu.

Vo vyučovacom procese je naším cieľom rozvíjať u žiakov tvorivé myslenie, samostatnosť, aktivitu, sebahodnotenie.

Chceme podporovať výučbu pomocou didaktickej techniky, IKT techniky, nových foriem vyučovania, ako je aj blokové vyučovanie.

„Často sa stotožňuje pojem škola a vyučovanie. V skutočnosti vyučovanie spoza katedry je iba časť života školy. V súlade s didaktickou aktivitou rozvíjanou vyučujúcim existuje i aktívna účasť žiaka, ktorý sa podieľa individuálne i spoločne na štúdiu, výskume, cvičeniach, mimoškolských aktivitách, skúškach, vzťahoch k vyučujúcim a spolužiakom, aktivite v skupinách, triednych či školských schôdzkach. (porov. Náboženský rozmer výchovy v katolíckej škole)

Škola poskytuje žiakom širokú ponuku akcií počas i mimo vyučovania, kde majú možnosť zúčastniť sa a tvorivo prispieť podľa svojich schopností a záujmu. Hoci nemožno medzi nimi stanoviť ostré hranice, formálne môžeme rozdeliť tieto aktivity na niekoľko základných skupín- duchovné, vzdelávacie a formačné, spoločenské a zábavné, športové.

a) duchovné aktivity

Naša škola sa snaží ako každá rodina o spoločné modlitby, sv. omše, adorácie, slávenie jednotlivých období cirkevného roka. Na splnenie týchto cieľov ponúka:

- spoločné ranné modlitby a zamyslenia cez školský rozhlas
- spoločné sv. omše celej školy na prikázané sviatky, otvorenie a záver šk.roka a na sviatok patrónky školy 21.októbra a na sviatok zakladateľky 27.januára. Raz za mesiac, príp. častejšie, majú žiaci možnosť účasti na sv. omši v našej školskej kaplnke
- slávenie období liturgického roka – najmä adventu a pôstu pred Vianocami a Veľkou nocou ponúkame možnosť spoločnej svätej spovede pre žiakov a duchovné obnovy
- príprava na 1.sv. prijímanie, a na sviatosť birmovania.

b) vzdelávacie a formačné aktivity

Tieto akcie sú praktickým doplnením vyučovacích hodín z jednotlivých predmetov:

- besedy s predstaviteľmi duchovného a spoločenského života

- zapojenie sa do akcií, pri ktorých nezabúdame na ľudské práva a tiežktoré podporujú konkrétnu zaangažovanosť detí– zapojenie sa do projektu Tehlička pre Afriku, Šanca pre tvoju triedu, Boj proti hladu, Pôstny bazár, tvorivé dielne, zbierka vrchnáčikov pre Tobiáška a Marianku.

c) spoločenské, kultúrne a zábavné aktivity

Ich cieľom je poskytnúť žiakom i celej škole alternatívu k aktivitám , ktoré ponúka okolitý svet a ktoré sú nezriedka v rozpore s katolíckou morálkou:

- návšteva výchovných koncertov, divadelných a filmových predstavení
- triedne exkurzie, poznávacie exkurzie
- triedne posedenia podľa záujmu
- karneval
- Noc s knihou

d) športové aktivity

Sú tiež úzko prepojené s duchovnými, vzdelávacími a kultúrno-zábavnými akciami. ide najmä o:

- organizovanie vnútroškolských súťaží i reprezentáciu školy smerom navonok
- lyžiarsky kurz pre starších žiakov
- v rámci „školy v prírode“ športové aktivity
- organizovanie turistických výletov.

Pri organizovaní všetkých aktivít mimo vyučovania platia na našej škole tieto zásady:

- dobrovoľnosť účasti (ak nejde o akciu v rámci vyučovania)
- zabezpečiť rovnaké možnosti účasti pre všetkých žiakov (ak nejde o výberovú akciu)
- žiakom zo sociálne slabých rodín pomôcť finančne pokryť náročnejšie akcie
- zabezpečiť súlad s katolíckou morálkou a ochrániť žiakov v maximálnej miere pred vplyvom javov súčasnej spoločnosti.

Neodmysliteľnou súčasťou školy je Školský klub detí, ktorý sa venuje žiakom v poobedňajších hodinách.

2.7 Zabezpečenie výučby pre žiakov so špeciálnymi potrebami

Zameranie školy na vzdelávanie žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami bude vytvorené pre žiakov:

- so zdravotným znevýhodnením
 - zo sociálne znevýhodneného prostredia
 - s nadaním
- a) Žiaci so zdravotným znevýhodnením:**
- otvorenosť pre všetkých
 - spolupráca so školským zariadením výchovného poradenstva a prevencie
 - centrum pedagogicko-psychologického poradenstva
 - spolupráca s rodičmi a ďalšími subjektmi podľa potreby
 - individuálny výchovno-vzdelávací plán
 - špecifiká hodnotenia vzdelávacích výsledkov žiakov
 - oslobodenie od TV
- b) Žiaci zo sociálne znevýhodneného prostredia**
- c) Žiaci s nadaním**
- zameranie školy na rozvíjanie intelektového a umeleckého nadania vytvorením krúžkov a projektov
 - vo vyučovaní aplikovať interaktivitu a IKT
 - skupinové vyučovanie nadaných žiakov, špecializované učebne
 - spolupráca s externými odborníkmi
 - spolupráca s rodičmi

2.8 Začlenenie prierezových tém

Materská škola

Prierezové témy ako katechéza detí, enviromentálna výchova, zdravá výchova, dopravná výchova sú realizované/začlenené v rámci celej organizácie dňa a výchovno – vzdelávacej činnosti podľa svojho obsahu a uvedené v časovo – tematických plánoch jednotlivých edukačných aktivít a hrových činností.

Vyučovanie náboženskej výchovy a náboženstva vykonáva pedagogický zamestnanec s odbornou a pedagogickou spôsobilosťou, ktorý má aj cirkevné poverenie podľa vnútorných predpisov cirkvi.

Základná škola

Predmet rímskokatolíckeho náboženstva od 1. ročníka vyučujeme v počte 2 hodiny týždenne. Dopravnú výchovu zabezpečíme formou kurzu, aby sme žiakov naučili bezpečne sa správať na cestách. Multikultúrna výchova a výchova k ľudským právam sú začlenené do jednotlivých učebných predmetov dejepis, geografia, náuka o spoločnosti, náboženstvo. Osobnostný a sociálny rozvoj budeme realizovať formou besied so psychológom a na triednických hodinách formou programu ART i v rámci jednotlivých predmetov skupinovými formami na občianskej náuke a rímskokatolíckom náboženstve. Mediálnu výchovu začleníme do učebných osnov predmetov SJ a literatúra, cudzie jazyky, rímskokatolíckeho náboženstva, hudobná výchova, informatika. Environmentálnu výchovu do biológie, prírodovedy, geografie. Ťažisko výchovy k manželstvu a rodičovstvu je v predmetoch náboženstvo, prosociálna výchova, prírodoveda a biológia, nosné témy sprostredkujeme žiakom aj formou besied s odborníkmi v danej oblasti.

Ochrana života a zdravia je realizovaná na 1. i 2. stupni teoreticky aj prakticky.

Žiaci 1. – 4. roč. majú didaktické hry 1x ročne na jeseň.

Žiaci 5. – 9. roč. majú účelové cvičenia 2x ročne na jeseň a na jar.

Tvorba projektu a prezentačné zručnosti sa realizujú v rámci realizácie Výchovného programu uršulínskych škôl, tiež počas hodín jednotlivých predmetov a krúžkovej činnosti. Regionálna výchova a tradičná ľudová kultúra je začlenená v predmetoch vlastiveda, dejepis, slovenský jazyk a literatúra, občianska náuka, výtvarná výchova a výchova umením, hudobná výchova. Prierezové témy sú začlenené do predmetov podľa svojho obsahu a uvedené sú v učebných osnovách a časovo-tematických plánoch jednotlivých predmetov.

3 VNÚTORNÝ SYSTÉM KONTROLY

3.1 Hodnotenie vzdelávacích výsledkov práce žiakov

Hodnotenie vzdelávacích výsledkov žiakov prebieha v súlade so Zákonom č. 245/2008 Z. z.z 22. mája 2008 o výchove a vzdelávaní (školský zákon), Vyhláškou Ministerstva školstva Slovenskej republiky č. 320/2008 Z.z. z 23. júla 2008 o Základnej škole, Metodickými pokynmi MŠ SR č.22/2011 na hodnotenie žiakov základnej školy č.2011-3121/12824:4-921.

Cieľom hodnotenia vzdelávacích výsledkov žiakov v našej škole je poskytnúť žiakovi a jeho rodičom spätnú väzbu o tom, ako žiak zvládol danú problematiku, v čom má nedostatky, kde má

**ZÁKLADNÁ ŠKOLA S MATERSKOU ŠKOLOU SV. URŠULE,
NEDBALOVA 4, 811 01 BRATISLAVA**

rezervy a aké sú jeho pokroky. Súčasťou hodnotenia je tiež povzbudenie do ďalšej práce, návod, ako postupovať pri odstraňovaní nedostatkov. Pri hodnotení učebných výsledkov žiakov budeme brať ohľad na jedinečnosť dieťaťa a u žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami sa bude brať do úvahy možný vplyv zdravotného znevýhodnenia žiaka na jeho školský výkon.

Budeme odlišovať hodnotenie spôsobilosti od hodnotenia správania.

Cieľom je zhodnotiť prepojenie vedomostí so zručnosťami a spôsobilosťami.

Okrem sumatívnych výsledkov sa sústredíme na rozpracovanie formatívneho hodnotenia výsledkov žiakov formou hodnotiaceho portfólia.

Hodnotiace portfólio žiaka môže mať každý žiak 1.-4. a 5.-8. ročníka podľa slobodného rozhodnutia konkrétneho vyučujúceho. Mohlo by obsahovať:

1. povinné práce (ako sa učím)

- vybrané písomné práce z jednotlivých predmetov
- polročný projekt žiaka, hodnotený na základe najlepšieho osobného výkonu

2. voliteľné práce (čo ma baví, čo sa mi páči)

- moje naj...
- obrázky
- príbehy
- postrehy
- fotografie

Budeme dbať na to, aby sme prostredníctvom hodnotenia nerozdeľovali žiakov na úspešných a neúspešných.

Žiaci 1. ročníka v 1. polroku sú hodnotení slovne, v 2. polroku sú hodnotení slovne iba vo výchovných predmetoch, v ostatných predmetoch - klasifikáciou. Na konci prvého i druhého polroku dostanú vysvedčenie, v ktorom bude zhodnotená dosiahnutá úroveň vedomostí a zručností vzhľadom k školskému vzdelávaciemu programu. Budeme dbať na to, aby sme prostredníctvom hodnotenia nerozdeľovali žiakov na úspešných a neúspešných.

Žiaci 2. – 4. ročníka budú hodnotení z výchovných predmetov slovne, ostatné predmety budú hodnotené klasifikáciou.

Žiaci ISCED 2 budú hodnotení z predmetov z oblastí Človek a hodnoty, Umenie a kultúra, Zdravie a pohyb klasifikáciou v zmysle legislatívy. Taktiež žiaci 5.-9. ročníka budú z výchovných

**ZÁKLADNÁ ŠKOLA S MATERSKOU ŠKOLOU SV. URŠULE,
NEDBALOVA 4, 811 01 BRATISLAVA**

predmetov klasifikovaní známku. Slovom neabsolvoval bude hodnotený žiak, ktorý bude oslobodený od daného predmetu, alebo má neospravedlnenú viac ako 50%-nú neúčast' na danom predmete.

Pri hodnotení učebných výsledkov žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami sa bude brať do úvahy možný vplyv zdravotného znevýhodnenia žiaka na jeho školský výkon.

Budeme odlišovať hodnotenie spôsobilostí od hodnotenia správania.

3.2 Vnútorňý systém kontroly a hodnotenia zamestnancov

Hodnotenie pedagogických a odborných zamestnancov je zamerané na hodnotenie všetkých oblastí profilu učiteľa. Jednotlivé kompetencie sú definované cez činnosti, majú svoje indikátory, ukazovatele úrovne kompetencií. Kľúčové kompetencie sa orientujú na 3 oblasti: na žiaka, edukačný proces, na profesijný sebarozvoj. Hodnotenie pedagog. a odborných zamestnancov bude zabezpečované individuálnymi rozhovormi. O hodnotení vyhotoví riaditeľ školy písomný záznam. Na škole je pravidelne vykonávaná aj kontrola kvality vyučovacieho procesu prostredníctvom hospitácií a vedenia pedagogickej dokumentácie, ako aj kontrola kvality mimoškolskej činnosti a činnosti mimo vyučovania.

Od 1.11.2009 vstúpil do platnosti zákon č.317 o pedagogických zamestnancoch a odborných zamestnancoch. Vedenie školy vypracovalo zásady hodnotenia pedagog. a odborných zamestnancov, ktoré sú uvedené v pracovnom poriadku. Pedagogickí a odborní zamestnanci budú zaradovaní podľa kariérového systému.

3.3 Hodnotenie školy

Ciele, ktoré si škola stanovila, najmä v koncepčnom zámere rozvoja školy a v školskom vzdelávacom programe, ich reálnosť a stupeň dôležitosti.

Cieľom hodnotenia školy je, aby žiaci, ich rodičia, ale aj verejnosť získala dostatočné a hodnoverné informácie o tom, ako škola dosahuje ciele, ktoré sú na žiakov kladené v štátnom i školskom vzdelávacom programe .

Oblasti, v ktorých škola dosahuje dobré výsledky a oblasti, v ktorých škola dosahuje slabšie výsledky, vrátane návrhov a opatrení.

Monitorujeme pravidelne:

**ZÁKLADNÁ ŠKOLA S MATERSKOU ŠKOLOU SV. URŠULE,
NEDBALOVA 4, 811 01 BRATISLAVA**

- vytváranie pozitívnych podmienok na vzdelanie
- spokojnosť rodičov s vedením školy a učiteľmi
- neohrozené prostredie, spolupatričnosť žiakov i učiteľov – klíma školy
- priebeh vzdelávania – vyučovací proces – pedagogické stratégie - metódy a formy vyučovania
- úroveň podpory žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami, handicapovanými, nadanými, integrovanými žiakmi)
- dosiahnuté výchovné výsledky
- riadiaca činnosť v škole
- úroveň výsledkov práce školy

Nástroje na zisťovanie úrovne stavu školy sú:

- školské portfólio (triedne portfóliá)
- kronika školy
- dotazníky pre žiakov a rodičov
- hodnotiace porady
- analýza úspešnosti žiakov na súťažiach, olympiádach
- SWOT analýza

Školské portfólio:

- symbol – logo školy
- kresťanský a morálny kódex a život školy
- zborník úspechov žiakov – víťazné práce, diplomy zo súťaží, olympiád, turnajov
- zborník aktivít učiteľov - osvedčenia o vzdelávaní učiteľov
- celoškolské projekty spolupatričnosti
- akcie s rodičmi, spolupracujúcimi organizáciami
- foto, video – dokumentácia akcií

Každoročne škola vypracováva v zmysle Vyhlášky MŠ SR č. 9/2006 Správu o výchovno-vzdelávacej činnosti, jej výsledkoch a podmienkach školy v príslušnom školskom roku.

Správa je komplexným zhodnotením práce školy v predošlom školskom roku, je prerokovaná na pedagogickej rade, schvaľovaná školskou samosprávou – Radou rodičov, predkladaná na schválenie zriaďovateľovi a Rade školy. Zverejňujeme ju na webovej stránke školy, majú k nej prístup žiaci, rodičia i verejnosť.

**ZÁKLADNÁ ŠKOLA S MATERSKOU ŠKOLOU SV. URŠULE,
NEDBALOVA 4, 811 01 BRATISLAVA**

O situácii v škole sú rodičia pravidelne informovaní na webovom sídle školy:
zsmsursule.edupage.org

Kritériom pre nás je nielen kvalita dosiahnutých výsledkov, úspechy našich žiakov, ale aj spokojnosť žiakov, rodičov, učiteľov.

4 UČEBNÉ OSNOVY

Učebné osnovy tvoria vlastný didaktický program vzdelávania pre každý predmet. Vychádzajú zo Štátneho vzdelávacieho programu a reflektujú profil absolventa a zameranie školy. Tvoria vlastný didaktický program vzdelávania pre každý predmet.

Obsahujú:

1. Charakteristiku predmetu, jeho význam v obsahu vzdelávania.
2. Rozvíjajúce ciele, predmetové spôsobilosti.
3. Témy, prostredníctvom ktorých rozvíjame kompetencie, obsah, prierezové témy a prepojenie s inými predmetmi.
4. Požiadavky na výstup.
5. Metódy a formy práce.
6. Učebné zdroje – učebnice, odborná literatúra, časopisy, slovníky, didaktické

prostriedky,...

7. Hodnotenie predmetu.

Povinnosťou každého vyučujúceho je preštudovanie príslušného predmetu, ktorý učí, jeho osvojenie a aplikovanie v praxi.

Učebné osnovy sú k nahliadnutiu v kancelárii riaditeľa školy.

5 ŠKOLSKÝ UČEBNÝ PLÁN

2018/2019 ISCED 1																	
		inovaný ŠVP/ŠkVP				inovaný ŠVP/ŠkVP				inovaný ŠVP/ŠkVP							
ISCED 1- ŠVP/ŠkVP		1.roč.		1.B		2.roč.		2.B		3.roč.		3.B		4.roč.		4.B	
		ŠVP	ŠkVP	ŠVP	ŠkVP	ŠVP	ŠkVP	ŠVP	ŠkVP	ŠVP	ŠkVP	ŠVP	ŠkVP	ŠVP	ŠkVP	ŠVP	ŠkVP
		Jazyk a komunikácia	Slovenský jazyk a literatúra	9		9		8		8		7	1	7	1	7	
Anglický jazyk			2		2		2		2	3		3		3		3	
Nemecký jazyk																	
Matematika a práca s informáciami	Matematika	4		4		4		4		4	1	4	1	4	1	4	1
	Informatika/ Informatická výchova						1		1	1		1		1		1	
	Svet financií																
Človek a príroda	Prvouka	1		1		2		2									
	Prírodoveda									1		1		2		2	
	Fyzika																
	Chémia																
	Biológia																
Človek a spoločnosť	Vlastiveda									1		1		2		2	
	Dejepis																
	Geografia																
	Občianska náuka																
Človek a hodnoty	Rímskokatolícke náboženstvo	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
	Prosociálna výchova																
Človek a svet práce	Pracovné vyučovanie									1		1		1		1	
	Technika																
Umenie a kultúra	Hudobná výchova	1		1		1		1		1		1		1		1	
	Výtvarná výchova	2		2		2		2		1		1		1		1	
Zdravie a pohyb	Telesná a športová výchova	2		2		2		2		2		2		2		2	
Spolu ŠVP		20		20		20		20		23		23		25		25	
Voliteľné hodiny		3		3		4		4		3		3		2		2	
Spolu: povinné + voliteľné hodiny		23		23		24		24		26		26		27		27	

2018/2019 ISCED 2

ISCED 2- ŠVP/ŠkVP		inovaný ŠVP/ŠkVP											
		5.roč.				6.roč.		7.roč.		8.roč.		9.roč.	
		5.A		5.B		6.A		7.A		8.A		9.A	
		ŠVP	ŠkVP	ŠVP	ŠkVP	ŠVP	ŠkVP	ŠVP	ŠkVP	ŠVP	ŠkVP	ŠVP	ŠkVP
Jazyk a komunikácia	Slovenský jazyk a literatúra	5		5		5		4	1	5		5	
	Anglický jazyk	3		3		3		3		3		3	
	Nemecký jazyk						2		3		3	1	2
Matematika a práca s informáciami	Matematika	4	1	4	1	4	1	4	1	4	1	5	
	Informatika	1		1		1		1		1			
Človek a príroda	Fyzika					2		1		2		1	
	Chémia							2		2		1	
	Biológia	2		2		1		2		1		1	
Človek a spoločnosť	Vlastiveda												
	Dejepis	1		1		1	1	1		1		2	1
	Geografia	2		2		1		1		1		1	
	Občianska náuka					1		1		1		1	
Človek a hodnoty	Rímskokatolícke náboženstvo	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
	Prosociálna výchova												
Človek a svet práce	Svet práce												
	Technika	1		1		1		1		1			
Umenie a kultúra	Hudobná výchova	1		1		1		1		1			
	Výtvarná výchova	1		1		1		1		1			
	Výchova umením											1	
Zdravie a pohyb	Telesná a športová výchova	2		2		2		2		2		2	
Spolu ŠVP		24		24		25		26		27		25	
Voliteľné hodiny		2		2		5		6		5		4	
Spolu: povinné + voliteľné hodiny		26		26		30		32		32		29	

**ZÁKLADNÁ ŠKOLA S MATERSKOU ŠKOLOU SV. URŠULE,
NEDBALOVA 4, 811 01 BRATISLAVA**

Poznámky k učebnému plánu. Vychádzajúc zo štátneho vzdelávacieho programu, skúseností, tradícií, požiadavky rodičov, dlhodobu dosahovaných výsledkov a koncepcie rozvoja školy orientovala naša škola svoj Školský vzdelávací program predovšetkým na posilnenie vyučovania rímskokatolíckeho náboženstva, materinského jazyka, cudzích jazykov a prírodovedných predmetov.

V triedach sa žiaci delia na skupiny nasledovne:

Trieda 1.A:

ANJ – 1.skupina a 2.skupina

Trieda 1.B:

ANJ – 1.skupina a 2.skupina

Trieda 2.A:

ANJ – 1.skupina a 2.skupina

INF - 1.skupina a 2.skupina

Trieda 2.B:

ANJ – 1.skupina a 2.skupina

INF - 1.skupina a 2.skupina

Trieda 3.A:

ANJ – 1.skupina a 2.skupina

INF - 1.skupina a 2.skupina

Triedy 5.A a 5.B:

TSV - skupina dievčat a skupina chlapcov

Trieda 6.A:

ANJ – skupina dievčat a skupina chlapcov

RMK – skupina dievčat a skupina chlapcov

THD – skupina dievčat a skupina chlapcov

IFV – skupina dievčat a skupina chlapcov

V tomto školskom roku vzhľadom na nižší počet žiakov v triedach sa v predmete telesná a športová výchova spájajú ročníky na 2.stupni na vytvorenie skupín dievčat a chlapcov nasledovne:

Dievčatá 6.A triedy sú spojené s dievčatami 7.A triedy

Chlapci 6.A triedy sú spojení s chlapcami 7.A triedy

Dievčatá 8.A triedy sú spojené s dievčatami 9.A triedy

Chlapci 8.A triedy sú spojení s chlapcami 9.A triedy

**ZÁKLADNÁ ŠKOLA S MATERSKOU ŠKOLOU SV. URŠULE,
NEDBALOVA 4, 811 01 BRATISLAVA**

Záver

Tento dokument je otvorený, preto sú možné akékoľvek zmeny počas šk. roka 2018/2019.

Školský vzdelávací program ISCED 1 pre 1. – 4. ročník, ISCED 2 pre 5.-9. ročník Základnej školy sv. Uršule, Nedbalova 4, 811 01 Bratislava predkladá na schválenie

Školský vzdelávací program ISCED 1 pre 1.- 4. ročník, ISCED 2 pre 5. – 9.ročník Základnej školy sv. Uršule, Nedbalova 4, 811 01 Bratislava bol prerokovaný na zasadnutí Pedagogickej rady školy, dňabez pripomienok.

Školský vzdelávací program ISCED 1 pre 1. – 4. ročník, ISCED 2 pre 5. – 9. ročník Základnej školy sv. Uršule, Nedbalova 4, 811 01 Bratislava bol prerokovaný na zasadnutí Rady školy dňabez pripomienok.

**ZÁKLADNÁ ŠKOLA S MATERSKOU ŠKOLOU SV. URŠULE,
NEDBALOVA 4, 811 01 BRATISLAVA**

Zoznam príloh:

PRÍLOHA 1: Výchovný program uršulínskych škôl - I. stupeň

PRÍLOHA 2: Výchovný program uršulínskych škôl - II. stupeň

ZÁKLADNÁ ŠKOLA S MATERSKOU ŠKOLOU SV. URŠULE,
NEDBALOVA 4, 811 01 BRATISLAVA

PRÍLOHA 1: Výchovný program uršulínskych škôl - I. stupeň

VÝCHOVNÝ PROGRAM URŠULÍNSKÝCH ZÁKLADNÝCH ŠKÔL – I.STUPEŇ

ZŠ Angely Merici v Trnave a ZŠ sv. Uršule v Bratislave
Rímska únia Rádu sv. Uršule na Slovenku
harmackova@gmail.com

PROGRAM STIMULÁCIE HODNÔT U ŽIAKOV URŠULÍNSKÝCH ZŠ

Podporu morálneho a sociálno-emocionálneho vývinu žiaka považujeme za dôležitú kvalitu pre rozvoj sociálnych a morálnych kompetencií tak, aby z neho vyrástol slušný človek.

Pedagóg by mal:

- poznať vývin osobnosti žiaka - aktuálnu úroveň a predchádzajúcu skúsenosť,
- vedieť podnecovať, motivovať žiaka,
- používať adekvátne spôsoby rozvíjania sociálno-emocionálnych spôsobilostí žiaka.

Považujeme za vhodné zosúladiť poznatky vývinu osobnosti žiaka s možnosťami stimulácie a rozvoja morálnej a sociálno-emocionálnej zložky jeho osobnosti.

Pedagóg by mal:

- vytvárať podmienky na **interakciu medzi žiakmi** (pozitívnu aj negatívnu) - podporovať aktivitu, spoluprácu, rešpektovať komunikáciu detí,
- vytvárať podmienky na **vznik pozitívnych emócií** – tanec, spev, zábava, pozitívna stimulácia,
- všímať si viac pozitívne ako negatívne prejavy,
- dať žiakovi **možnosť riešiť vlastný problém** (pokiaľ dieťa nežiada o pomoc, tak ju má učiteľ len ponúknuť).

Pre podporovanie interpersonálneho porozumenia a morálneho usudzovania, pre celkový morálny a sociálno-emocionálny vývin dieťaťa je dôležité vytvorenie pozitívnej sociomorálnej klímy. K jej podnecovaniu by sa mal pričiniť pedagóg. Nakoľko vnímame ako vhodné zosúladiť formovanie pozitívnych hodnôt žiakov našej školy, vytvorili sme nasledovný program (vodítko pre pedagógov).

PRVÝ STUPEŇ ZÁKLADNEJ ŠKOLY

Teoretické východiská:

Podľa E. Eriksona (**usilovnosť** vs. pocity menejcennosti) je úlohou tohto obdobia, ktoré je typické vstupom dieťaťa do školy a objavením sa množstva práce, budovanie usilovnosti. Dôležité je získať pocit, že vlastná usilovnosť má význam, dôverovať v svoje schopnosti zvládnuť nároky úloh. Ak dieťa zlyháva, alebo škola či rodina u neho vzbudí pocit zlyhania, objaví sa druhý pól značiaci nezvládnutie konfliktu, t.j. pocity menejcennosti (úzkosť, že sa nič nenaučím, nič nezvládnem ako sa odo mňa očakáva), ktoré sa do dospelosti prenášajú ako pocit vlastnej neschopnosti a neužitočnosti.

Detská identita je určovaná i jeho príslušnosťou k určitým sociálnym skupinám, ktorých je členom. Najvýznamnejšou ostáva **rodinná identita** (príslušnosť k rodine), ktorá pomáha dieťaťu vedieť kto je a kam patrí. Postupne nadobúda čoraz väčší význam identita daná príslušnosťou k rovesníckej skupine, vedomie, že je prijímaným **členom triedy**, či inej skupiny.

Podľa Oravcovej v období mladšieho školského veku sa rozvíja **vedomie stability** - dieťa vie, že je stále to isté dieťa, aj keď sa jeho osobnosť mení, vie, že bude sám sebou aj v budúcnosti.

A **vedomie originality**, ktoré sa vzťahuje len na zjavné vlastnosti a prejavy. Dokáže opísať svoje vlastné psychické vlastnosti (som rýchly, pomalý) a svoje prežívanie (som smutný, mám radosť).

Metódy a aktivity pre stimuláciu morálneho a sociálno-emocionálneho rozvoja žiaka

1. Sociálne a morálne diskusie

- komunikácia v celej skupine o vlastných problémoch, názoroch a pocitoch bez toho, aby sa obávali hodnotenia zo strany pedagóga alebo rovesníkov,
- u žiakov podporujú schopnosť uznať názor druhého, rozvíjať interpersonálne vzťahy, posilňovať súdržnosť skupiny (komunity)
- možno k nim zaradiť aj iné činnosti – hudba, spev, pohyb, literatúra, hra.

2. Morálna dilema

- aktivita zameriavajúca sa na podporovanie morálneho usudzovania a morálneho konania, - tvoria ju dve protichodné tvrdenia k danému problému,
- rozhodovanie je ťažké (dilema nemá správne alebo nesprávne riešenie),
- rieši sa diskusiou a zaujatím vlastného stanoviska,
- riešenia odrážajú vývinovú úroveň morálneho usudzovania žiaka.

3. Hranie rolí

- znázorňovanie určitých rolí z reálnych situácií (alebo z rozprávky)
- žiak sa s rolou stotožňuje a emocionálne ju prežíva a emocionálne prežívanie danej roly priamo ovplyvňuje morálne správanie a konanie žiaka.

4. Hlasovanie

- podporuje vytváranie sociomorálnej atmosféry v triede,
- stimuluje proces sebaregulácie – žiakom umožňujú pochopiť zmysel kooperatívnych cieľov skupiny.

5. Tvorba pravidiel

- dohodnuté pravidlá sú základom tzv. morálky zhody
- základom je „zlaté pravidlo“ – ja sa k tebe správam tak, ako chcem, aby si sa správal ty ku mne.

Pozn.: Tvorbu pravidiel môžeme využiť po aktuálnom konflikte v triede ako riešenie pre prípadné budúce problémové a konfliktné situácie, čo nám pomôže ovplyvniť sociálne a morálne správanie a konanie žiakov.

6. Riešenie konfliktov

- konflikt = negatívna sociálna interakcia,
- cieľ - naučiť žiakov riešiť konflikt a posunúť ho z roviny fyzického útoku, do roviny verbálnej,
- pri riešení je možné využiť viaceré techniky, postupy, metódy.

Prečítajte si spolu ročníkovú tému, symbol, cieľ a hodnoty- ktoré sú na RMK pre váš konkrétny ročník.

- Ako by sa dal symbol v triede tvorivo vyjadriť? (vo vnútri triedy, na dverách triedy)
- Ako komunikovať deťom aj rodičom, aké hodnoty budeme tento rok v triede rozvíjať?
- Ako tieto hodnoty uvádzať do praxe cez triednické hodiny, liturgické a spoločenské aktivity v triede a na škole (adventné predsavzatie, pôstne cvičenie, triedna sv. omša ale aj iné sv. omše, karneval, večierky, výlet, MDD, slávenie sviatku patróna triedy a pod.?)
- Ako do tohto všetkého vtiahnuť žiakov- nadchnúť ich pre tieto myšlienky a aktivity, zapojiť ich aktívne?
- Aké iné celoškolské alebo ročníkové aktivity navrhujete?
- Ktoré sa na vašej škole uskutočňujú?

Odporúčania pre jednotlivé ročníky žiakov prvého stupňa:

1. ročník - LÁSKA

Žiak túži po prijatí, ktorá je umocnená vstupom do nového prostredia školy. Jeho základná potreba je - byť prijímaný a milovaný. Zároveň túži po spoznávaní okolitého sveta. Žiak by mal byť povzbudzovaný k objavovaniu krásy a jedinečnosti seba a sveta, čo vedie k vnútornej radosi. Vychovávať k úžasu a k schopnosti objavovať seba a svet.

Ročníkový symbol: **SRDCE**

Ciele:

- poznávanie seba

- kto som – moja rodina,
- záujem o spoznávanie seba, svojich schopností a daností,
- uvedomenie si a uplatnenie vlastnej jedinečnosti, schopností, nápadov.

- poznávanie druhých, rozvoj vzťahov

- záujem o spoznávanie druhých – spolužiakov,
- uvedomenie si jedinečnosti iných žiakov v skupine,
- vysvetliť potrebu komunikácie,
- uvedomiť si dôležitosť komunikácie,
- pozdraviť pri stretnutí alebo lúčení, poprosiť, poďakovať, ospravedlniť sa.

2. ročník - ISTOTA

Žiak si v škole vytvára zázemie v spoločnosti rovesníkov, čo mu dodáva pocit istoty (istota v seba, v milujúcich ľudí). Schopnosť otvárať sa ľuďom podporuje pozitívne vnímanie seba. Schopnosť dôverovať sa zakladá na osobnej skúsenosti dôvery v človeka, ktorý stelesňuje pocit bezpečia.

Ročníkový symbol: **SVETLO**

Ciele:

- poznávanie seba

- rozvoj sebareflexie, pozitívny vzťah k sebe samému,
- uvedomenie dobrých a slabých stránok,
- neverbálne ospravedlnenie sa, priznanie si chyby,
- naučiť sa hodnotiť svoje činy, dokázať si priznať vinu a viesť k náprave.

- poznávanie druhých, rozvoj vzťahov

- budovanie medziľudských vzťahov – spolupráca,
- budovanie vzťahov dobrosrdečnosti - pozitívny vzťah k iným (rodičom, súrodencom, kamarátom),
- rešpektovať potreby a práva ostatných, otvorenosť pre potreby iných ľudí,
- hodnotenie čo sa mu páči/nepáči, čo je správne/nesprávne, čo je dobré/zlé,
- prejavovanie úcty k iným ľuďom – spolužiakom, rodičom, starším, atď.,
- volať spolužiakov po mene - význam používania mena v živote (prejav úcty)
- vysvetlenie znakov a prejavov ľudskej dôvery,
- vnímanie hodnoty majetku - osobného a spoločného, zaobchádzanie s majetkom (nepoškodzuje ho, chráni, požičané vráti),
- rozvíjanie postoja prijímania a dávania,

3. ročník - HODNOTENIE

Žiak si je vedomý, že je milovaný, je schopný dôverovať a veriť tomu, kto ho miluje. V prítomnosti milujúcej osoby si dokáže uvedomiť (uznať) aj svoje nedostatky a chyby a pracovať na ich odstraňovaní. Viedeme ho k posudzovaniu vlastných činov.

Porovnávaním vlastného života, vlastných reakcií s reakciami Ježiša voči ľuďom a udalostiam si žiak prehĺbuje vzťah k Ježišovi, ktorého môže s vierou a láskou prijať do svojho života v Eucharistii.

Ročníkový symbol: **STROM**

Ciele:

- poznávanie seba

- prehodnocovanie konania v zhode so svojím svedomím,
- vhodnou formou vyjadriť prejav ľútosti,
- vedieť napraviť spôsobenú škodu,
- podpora pozitívnych skutkov v prostredí, v ktorom žije,
- objasniť hodnoty pravdy, dobra a krásy (dodržiavaním zákona lásky).

- poznávanie druhých, rozvoj vzťahov

- rozvoj života v spoločenstve – empatia, tolerancia,
- budovanie úcty k ľuďom, ktorí potrebujú pomoc,
- oceniť potrebu slávenia pre život človeka.

4. ročník - DÔVERA

Žiak objavuje rozmer nádeje, ktorá v ňom prehĺbuje a rozvíja dôveru. Výsledkom je dôvera v seba, ale i dôvera ľuďom a Bohu. Nádej otvára dieťaťu dvere do sveta. Na jednej strane sa stáva nezávislé a na druhej pociťuje potrebu spoločenstva. Spoločenský rozmer sa rozvíja v upevňovaní vzťahov medzi jednotlivcami, ale aj spoločenstvom. Potreba spoločenstva je veľmi silná, prejavuje sa túžbou začleniť sa. Uvedomuje si potrebu spoločenstva s ľuďmi a s Bohom. Učí sa počúvať druhých, učí sa zriekať pre iných. Dokáže vnímať dobro, ktoré ho presahuje, čím rozvíja pozitívny postoj k životu.

Ročníkový symbol: **LOĎ**

Ciele:

- poznávanie seba - cesta k sebe - som jedinečný

- vyjadriť svoje vnútorné pocity,
- vnímavosť pre sústredenie, stíšenie a načúvanie + rozvoj schopnosti stíšiť sa,
- zapájanie sa do diskusie (neskákať do reči),
- objavenie jedinečnosti, individuality človeka, oceňuje ju a rešpektuje ju v životných situáciách
- budovanie, rozvoj adekvátnych spôsobov riešenia problému

- poznávanie druhých, rozvoj vzťahov - cesta k druhým (kamarátstvo, priateľstvo)

- oceniť hodnotu kamarátstva,
- rozvoj dôstojnosti ľudského života,
- empatia k ľudskému utrpeniu - skúsenosť s utrpením a bolesťou ako súčasť ľudského života,
- postoj tolerancie, porozumenia a vzájomnej dôvery ku všetkým ľuďom.

ZÁKLADNÁ ŠKOLA S MATERSKOU ŠKOLOU SV. URŠULE,
NEDBALOVA 4, 811 01 BRATISLAVA

PRÍLOHA 2: Výchovný program uršulínskych škôl - II. stupeň

VÝCHOVNÝ PROGRAM URŠULÍNSKYCH ZÁKLADNÝCH ŠKÔL – II.STUPEŇ

ZŠ Angely Merici v Trnave a ZŠ sv. Uršule v Bratislave
Rímska únia Rádu sv. Uršule na Slovenku
harmackova@gmail.com

PROGRAM STIMULÁCIE HODNÔT U ŽIAKOV URŠULÍNSKYCH ZŠ

Podporu morálneho a sociálno-emocionálneho vývinu žiaka považujeme za dôležitú kvalitu pre rozvoj sociálnych a morálnych kompetencií tak, aby z neho vyrástol slušný človek.

Pedagóg by mal:

- poznať vývin osobnosti žiaka - aktuálnu úroveň a predchádzajúcu skúsenosť,
- vedieť podnecovať, motivovať žiaka,
- používať adekvátne spôsoby rozvíjania sociálno-emocionálnych spôsobilostí žiaka.

Považujeme za vhodné zosúladiť poznatky vývinu osobnosti žiaka s možnosťami stimulácie a rozvoja morálnej a sociálno-emocionálnej zložky jeho osobnosti.

Pedagóg by mal:

- vytvárať podmienky na **interakciu medzi žiakmi** (pozitívnu aj negatívnu) - podporovať aktivitu, spoluprácu, rešpektovať komunikáciu detí,
- vytvárať podmienky na **vznik pozitívnych emócií** – tanec, spev, zábava, pozitívna stimulácia,
- všímať si viac pozitívne ako negatívne prejavy,
- dať žiakovi **možnosť riešiť vlastný problém** (pokiaľ dieťa nežiada o pomoc, tak ju má učiteľ len ponúknuť).

Pre podporovanie interpersonálneho porozumenia a morálneho usudzovania, pre celkový morálny a sociálno-emocionálny vývin dieťaťa je dôležité vytvorenie pozitívnej sociomorálnej klímy. K jej podnecovaniu by sa mal pričiniť pedagóg. Nakoľko vnímame ako vhodné zosúladiť formovanie pozitívnych hodnôt žiakov našej školy, vytvorili sme nasledovný program (vodítko pre pedagógov).

Teoretické východiská: DRUHÝ STUPEŇ ZÁKLADNEJ ŠKOLY

Po 10. roku, podľa J. Oravcovej, môže žiak súčasne prežívať protichodné emócie vo vzťahu k jednej udalosti (radosť i smútok), byť v jednej činnosti súčasne úspešný ale i neúspešný. Ku koncu tohto

obdobia je možné súčasne prežívať protichodné pocity, ale i to, že jeden človek môže mať rozličné vlastnosti, schopnosti a role. Pre žiakov je to obdobie „zmätku a hľadania“.

Podľa E. Eriksona (**identita** vs. difúzia, resp. nedostatok identity) je toto obdobie mimoriadne dôležité, pretože ide o obdobie intenzívneho hľadania a začiatku formovania vlastnej identity. Vývinovou úlohou je dospieť k identite, ale i dosiahnutie pocitu pevnosti, trvalosti seba, ako jedinečnej individuálnej bytosti. Dospievajúci v hľadajú odpovede na otázky: Kto som? Aký je zmysel môjho života? Ako ma vidia iní?

Dochádza k uvedomeniu, že je schopný postupne kontrolovať svoje túžby, potreby, definovať seba a svoje ciele. Pri získavaní pocitu identity hrá **dôležitú úlohu vzťah dospievajúceho k skupine rovesníkov**, ktorá mu pomáha v hľadaní vlastnej identity. Súčasne vzniká nebezpečie zamenenia vlastnej identity za identitu skupinovú. Cieľom tohto obdobia je dosiahnutie vernosti voči vlastným hodnotám, vlastnej filozofii života a zvolenej strednej školy. Nezvládnutie týchto úloh sa prejaví v pripravenosti prevziať zodpovednosť, ktorá sa prenáša do dospelosti - zmätkom v hodnotách, nenájdenie seba samého.

Metódy a aktivity pre stimuláciu morálneho a sociálno-emocionálneho rozvoja žiaka

1. Sociálne a morálne diskusie

- komunikácia v celej skupine o vlastných problémoch, názoroch a pocitoch bez toho, aby sa obávali hodnotenia zo strany pedagóga alebo rovesníkov,
- u žiakov podporujú schopnosť uznať názor druhého, rozvíjať interpersonálne vzťahy, posilňovať súdržnosť skupiny (komunity)
- možno k nim zaradiť aj iné činnosti – hudba, spev, pohyb, literatúra, hra.

2. Morálna dilema

- aktivita zameriavajúca sa na podporovanie morálneho usudzovania a morálneho konania, - tvoria ju dve protichodné tvrdenia k danému problému,
- rozhodovanie je ťažké (dilema nemá správne alebo nesprávne riešenie),
- rieši sa diskusiou a zaujatím vlastného stanoviska,
- riešenia odrážajú vývinovú úroveň morálneho usudzovania žiaka.

3. Hranie rolí

- znázorňovanie určitých rolí z reálnych situácií (alebo z rozprávky)
- žiak sa s rolou stotožňuje a emocionálne ju prežíva a emocionálne prežívanie danej roly priamo ovplyvňuje morálne správanie a konanie žiaka.

4. Hlasovanie

- podporuje vytváranie sociomorálnej atmosféry v triede,
- stimuluje proces sebaregulácie – žiakom umožňujú pochopiť zmysel kooperatívnych cieľov skupiny.

5. Tvorba pravidiel

- dohodnuté pravidlá sú základom tzv. morálky zhody
- základom je „zlaté pravidlo“ – ja sa k tebe správam tak, ako chcem, aby si sa správal ty ku mne.

Pozn.: Tvorbu pravidiel môžeme využiť po aktuálnom konflikte v triede ako riešenie pre prípadné budúce problémové a konfliktné situácie, čo nám pomôže ovplyvniť sociálne a morálne správanie a konanie žiakov.

6. Riešenie konfliktov

- konflikt = negatívna sociálna interakcia,
- cieľ - naučiť žiakov riešiť konflikt a posunúť ho z roviny fyzického útoku, do roviny verbálnej,
- pri riešení je možné využiť viaceré techniky, postupy, metódy.

Prečítajte si spolu ročníkovú tému, symbol, cieľ a hodnoty- ktoré sú na NV pre váš konkrétny ročník.

- Ako by sa dal symbol v triede tvorivo vyjadriť? (vo vnútri triedy, na dverách triedy)
- Ako komunikovať deťom aj rodičom, aké hodnoty budeme tento rok v triede rozvíjať?
- Ako tieto hodnoty uvádzať do praxe cez triednické hodiny, liturgické a spoločenské aktivity v triede a na škole (adventné predsavzatie, pôstne cvičenie, triedna sv. omša ale aj iné sv. omše, karneval, večierky, výlet, MDD, slávenie sviatku patróna triedy a pod.?)
- Ako do tohto všetkého vtiahnuť žiakov- nadchnúť ich pre tieto myšlienky a aktivity, zapojiť ich aktívne?

- Aké iné celoškolské alebo ročníkové aktivity navrhujete?
- Ktoré sa na vašej škole uskutočňujú

5. ročník - KOMUNIKÁCIA

Žiak (stále viac) nadväzuje a rozvíja vzťahy s okolitým svetom formou dialógu. Prehlbovať vzťahy, cez skvalitnenie komunikácie. Dialóg rozvíja nielen verbálne, ale aj symbolicky. To mu umožňuje vstúpiť do sveta symbolov. Cez gestá a postoje sa zjednocuje so spoločenstvom, čím sa rozvíjajú vzťahy s druhými ľuďmi.

Ročníkový symbol: **DOM**

Ciele:

- poznávanie seba

- uvedomiť si **svoje potreby** (sociálne, duchovné),
- používať vhodné slová v **komunikácii** s inými ľuďmi,
- pravdivo a správne šíriť informácie,
- reagovať primerane situácii,
- využívať svojich možností a hľadanie svojej úlohy vo svete

- poznávanie druhých, rozvoj vzťahov

- zlepšenie komunikácie vo svojom okolí,
- porozumenie symbolickému spôsobu komunikácie,
- učenie a nácvik aktívneho počúvania,

- učenie sa vyhľadávať a triediť informácie,
- zlepšenie spolupráce,
- postoj vzájomnej tolerancie, akceptovania druhých ľudí, ústretovosti, ale aj kritickosti,
- uvažovanie nad humánnymi princípmi - rozmer sociálneho cítenia.

6. ročník - PRAVDA

Žiak začína kriticky vnímať život a prostredie, v ktorom žije. Objavuje v sebe túžbu po hľadaní pravdy, učí sa spoznávať pravdu. Rozvíja v sebe schopnosť vnášať objavenú pravdu do života. Poznáva potrebu pravdy v živote a v medziľudských vzťahoch. Učí sa reflektovať zásady pravdy pre správne fungovanie medziľudských vzťahov. Objavená pravda prehľbuje rozmer náboženskej viery v živote dieťaťa.

Ročníkový symbol: **KAMEŇ**

Ciele:

- poznávanie seba

- uvedomiť si svoju jedinečnosť a hodnotu,
- podpora vyjadrovania svojich myšlienok a ich kritické zhodnotenie,
- objavovanie zmyslu pravdy, spravodlivosti,
- hodnotenie dopadu svojich emócií,
- vnímavosť voči vlastným hraniciam,
- vyjadriť svoj názor bez toho, aby urážal a opovrhoval názorom druhých.

- poznávanie druhých, rozvoj vzťahov

- uvedomenie si sily slova vo vzťahoch (význam a hodnota vypovedaného slova, manipulácia slovom a jej riziká),
- význam pravdy v medziľudských vzťahoch,
- schopnosť vytvárať vzťahy prostredníctvom pravdivej komunikácie s inými ľuďmi,
- rozlíšenie medzi pravdou a klamstvom,
- pomenovať zásady pravdy pre správne fungovanie medziľudských vzťahov,
- budovanie a podpora ohľaduplného, pozorného a tolerantného správania.

7. ročník - SLOBODA

Žiak začína túžiť po osamostatnení sa a po slobode. Vychádza spod krídel ochrany autority. Oslobodzuje sa od nekritického vnímania autority, ktorú doposiaľ vnímalo ako miesto istoty, bezpečia a ochrany. Objavením rozmeru slobody v sebe rozvíja vzťah k svojej osobe a k druhým ľuďom. Táto skúsenosť slobody mu umožňuje objavovať slobodné rozhodnutia.

Ročníkový symbol: **HOLUBICA**

Ciele:

- poznávanie seba

- poznať pojem slobody ako vnútorného stavu človeka, rozlišovať rôzne spôsoby slobody,
- reflektovať svoje vlastné rozhodnutia, vnímanie dôležitosti rozhodnutia pre vlastný život,
- učiť sa niesť zodpovednosť za správanie,
- akceptovanie autority.

- poznávanie druhých, rozvoj vzťahov

- reflektovanie sociálnych vzťahov, komunikácie a rozhodovania v bežných aj vypätých situáciách,
- podpora osvojovania základných pravidiel verejnej komunikácie a dialógu,
- učiť sa obhájiť svoj názor slušným spôsobom,
- uzatváranie a rozvíjanie základných zručností pre spoluprácu, vedomie hodnoty spolupráce,
- vnímanie princípu sociálneho zmieru a solidarity,
- predchádzanie sociálno-patologickým javom a škodlivým spôsobom správania.

8. ročník – DÔSTOJNOSŤ

Mladý človek hľadá zmysel svojej existencie. Spoznávaním svojich pozitívnych a negatívnych vlastností objavuje v sebe Boha. Úlohou vyučujúceho je pomôcť žiakovi objaviť v sebe hodnotu jeho dôstojnosti. Objav jeho jedinečnosti a dôstojnosti mu pomáha interiorizovať postoje a hodnoty a robí ho schopným ho k plnému prežívaniu osobného života a života v spoločnosti.

Ročníkový symbol: **ŠATY**

Ciele:

- poznávanie seba

- sebazpoznanie (jedinečnosť, individualita, objavenie svojej veľkosti),
- seba prijatie, sebaúcta - tréning pozitívneho sebahodnotenia, eliminácia komplexov,
- formovanie túžby po vlastnom raste,
- kritický prístup k informáciám,
- vyjadrenie vlastného názoru.

- poznávanie druhých, rozvoj vzťahov

- uvedomenie si potreby budovania vzťahu s inými ľuďmi,
- ľudská dôstojnosť = človek ako muž a žena (rovnosť, úcta k človeku, dôstojnosť muža a ženy),
- „odvrátená tvár ľudskosti“ – zamýšľanie nad príčinami a zmyslom utrpenia,
- existenciálne otázky a hľadanie ich odpovedí,
- empatia voči iným,
- učiť sa spoznať a odmietnuť manipuláciu,
- začína vytáranie rebríčka hodnôt a osvojovanie životného štýlu na základe etických princípov.

9. ročník - ZODPOVEDNOSŤ

Mladý človek si kladie existenciálne otázky a hľadá na ne odpovede. Vlastným výberom si zostavuje hierarchiu hodnôt, na základe ktorých si formuje životný štýl. Zaoberá sa aj otázkou viery. Otvorenosť na náboženské nazeranie na svet vytvára priestor na formáciu osobnosti k mravnej zodpovednosti. Mladý človek sa v procese stotožnenia s kresťanskými hodnotami pripravuje na život v zodpovednej kresťanskej angažovanosti.

Ročníkový symbol: **KVET**

Ciele:

- poznávanie seba

- seba porozumenie = sebarozvoj (sebaocenenie a prijatie),
- hľadanie a odkrývanie životného zmyslu,
- budovanie schopnosti kritického pohľadu na dôvody pre náboženskú vieru,
- formovanie postoja **zodpovednosti** za svoj život = za seba a za druhých, princípy zodpovednosti,

- poznávanie druhých, rozvoj vzťahov

Priateľstvo - láska - rodina

- rozdiely medzi priateľskou láskou, láskou muža a ženy, láskou rodičovskou a láskou k Bohu,
- význam budovania vzťahov,
- hodnota lásky, riziká zneužitia túžby človeka po láske, hierarchia hodnôt v partnerských vzťahoch, význam kvalitného budovania partnerského vzťahu

Mladý človek = kresťan

- Prečo veriť? (dôvody pre vieru),
- budovanie zodpovednosti, angažovanosti,
- upevňovanie medziľudských vzťahov postojom náboženskej tolerancie a ústretovosti.